

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет іноземних мов

Кафедра світової літератури

Затверджено

На засіданні кафедри світової літератури

факультету іноземних мов _____

Львівського національного університету імені
Івана Франка

(протокол № 4 від 28 листопада 2019 р.)

Завідувач кафедри _____

_____ проф. Мацевко-Бекерська Л. В.

Силабус

з навчальної дисципліни

**«Поетика прозових жанрів (на прикладі західноєвропейських літератур
Нового і Новітнього часу)»,**

що викладається в межах ОНП третього

(освітньо-наукового) рівня вищої освіти

для здобувачів спеціальності

«035 Філологія»

Львів 2019 р.

Назва курсу	«Поетика прозових жанрів (на прикладі західноєвропейських літератур Нового і Новітнього часу)»
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 філологія
Викладачі курсу	Бандровська Ольга Трохимівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	olga.bandrovska@lnu.edu.ua, https://lingua.lnu.edu.ua/employee/bandrovska-olha-trohymivna м. Львів
Консультації по курсу відбуваються	щотижня, за розкладом (вул. Університетська, 1, ауд. 431); он-лайн консультації за потребою
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс «Поетика прозових жанрів (на прикладі західноєвропейських літератур Нового і Новітнього часу)» покликаний окреслити розвиток прозових жанрів – роману, новели, оповідання – в західноєвропейській літературі XVIII – XX століть. Вивчаються історія становлення та розвитку прозових жанрів, їхні національні варіанти, естетичні та поетологічні новації. Теоретичний аспект курсу скерований на отримання та вдосконалення вміння застосовувати теорії роману і теорій малих прозових жанрів, розроблених у вітчизняному і зарубіжному літературознавстві, до аналізу поетики прозового твору.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна “Поетика прозових жанрів (на прикладі західноєвропейських літератур Нового і Новітнього часу)” укладена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з філологічних наук за спеціальністю 8.02030302. Мова та література (англійська, німецька, французька, іспанська) і охоплює основні відомості про жанрові особливості творів художньої прози, розвиток літературних прозових форм у національних літературах Західної Європи.
Мета та цілі курсу	Метою і завданням навчальної дисципліни “Поетика прозових жанрів (на прикладі західноєвропейських літератур Нового і Новітнього часу)” є формування теоретичних та методологічних знань та навичок аналізу художньої прози, розуміння естетики художнього твору, його поетологічної специфіки та новаторського характеру, що в подальшому стане цінним інструментом під час виконання дисертаційних робіт.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Wilson, Angus. Diversity and Depth in Fiction (ed.by Kerry Sweeney). – L. 1983. 2. Barton, Simon. Visual Devices in Contemporary Prose Fiction: Gaps,

	<p>Gestures, Images. – Springer, 2016.</p> <p>3. Бовсунівська Т.В. Основи теорії літературних жанрів. – К., 2008.</p> <p>4. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Худож. лит., 1975.</p> <p>5. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Худож. лит., 1975.</p> <p>6. Лотман Ю.М. Структура художественного текста. – СПб., 1998.</p> <p>7. Bradbury, Malcolm. Possibilities: Essays on the State of the Novel. Oxford University Press, 1973.</p> <p>Допоміжна:</p> <p>1. Бовуар, Сімона де. Друга стаття. – К.: Основи, 1994.</p> <p>2. Шкловский В. О теории прозы. – М., 1982.</p> <p>Manguel, Alberto. With Borges. – Telegram Books, 2006</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	3 кредити ECTS. Лекції – 32 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 42 год.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення цього курсу аспірант повинен</p> <p>знати: теорії малих прозових форм, розроблені у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві; теорії роману, розроблені у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві; найважливіші художні тенденції розвитку малих прозових жанрів у західноєвропейських літературах XVIII – XX ст.; основні етапи розвитку роману XVIII – XX ст., досягнення західноєвропейських письменників у становленні жанру, жанрові різновиди роману; концепції та праці провідних дослідників роману,</p> <p>вміти: окреслювати та застосовувати термінологічний апарат, обирати методологію дослідження прозових жанрів; вміти аналізувати історичний аспект розвитку прозових жанрів у літературі XVIII – XX ст.; робити узагальнення про специфіку розвитку літературних прозових форм у національних літературах Західної Європи; обґрунтовувати актуальність, теоретичне та практичне значення обраного для дослідження художнього явища; аналізувати окремі твори, пояснюючи їхню жанрову специфіку, художню своєрідність, новаторство автора.</p>
Ключові слова	Роман, оповідання, новела, теорія роману, жанрова модифікація роману, теорія малих прозових жанрів, західноєвропейська література XVIII-XX століть
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій
Теми	<p>Тема 1. Теорії малих прозових форм у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві.</p> <p>Тема 2. Теорії роману в зарубіжному та вітчизняному літературознавстві.</p> <p>Тема 3. Художні тенденції розвитку малих прозових жанрів у західноєвропейських літературах XVIII – XIX століть.</p> <p>Тема 4. Малі прозові жанри в літературі XX століття.</p> <p>Тема 5. Загальні тенденції розвитку жанру роману в Новий час.</p>

	Тема 6. Роман у ХХ столітті. Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру, письмовий
Пререквізити	Попередні вимоги до слухачів: знання літературного процесу в країнах Західної Європи ХVІІІ-ХХ століть; досвід роботи з літературними та літературно-критичними джерелами; вміння узагальнювати і систематизувати поданий матеріал.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, мультимедійна презентація, практичне заняття, тематична дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • модулі: 20 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що аспіранти виконають декілька видів письмових робіт (проект наукової статті, з літератури, мова, якої вивчається; проект наукової статті з одного з аспектів теорії роману).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи будуть оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі слухачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час поточного контролю, за написання письмових робіт та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>

	Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до іспиту.	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Терміни виконання
1 / 2019 / 4 год	Тема 1. Теорії малих прозових форм у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві. Поняття «жанр» у вітчизняному і зарубіжному літературознавстві. Проблема жанрової класифікації малої прози. Оповідання/новела: національні наукові традиції інтерпретації.	лекція	1. Бовсунівська Т.В. Основи теорії літературних жанрів. – К., 2008. 2. Бовсунівська Т.В. Когнітивна жанрологія та поетика. – К., 2010. 3. Барт Р. Введение в структурный анализ повествовательных текстов // От структурализма к постструктурализму: Французская семиотика. / Пер с фр; сост. и вступ. ст. Г.К Косикова. – М., 2000. – С. 196-238. 4. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. / Пер. с фр.; сост. Г.К. Косиков. – М., 1989. 5. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М., 1975. 6. Бахтин М.М. Из архивных записей к работе «Проблема речевых жанров» // Бахтин М.М. Собрание сочинений: В 7 т. Т. 5: Работы 1940-х начала 1960-х годов. – М., 1996.	Теми рефератів 1.Поняття «жанр» у вітчизняному і зарубіжному літературознавстві. 2.Проблема жанрової класифікації малої прози.	

			– С. 207-187. 7. Копистянська Н.Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства. – Л.: ПАІС, 2005.		
2 / 2019 / 2 год.	Оповідання/новела: національні наукові традиції інтерпретації	практичне заняття		Підготувати презентацію з даної теми	
3 / 2019 / 4 год	Тема 2. Теорії роману в зарубіжному та вітчизняному літературознавстві. Поняття «роман» в західноєвропейській літературі та літературознавстві. Роман в контексті історії західноєвропейської літератури. Поняття «novel» і «romance» в англомовному літературознавстві. Німецькі теорії роману. Теорія роману М. Бахтіна.	лекція	1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Худ. лит., 1975. 2. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. – М.: Худ. лит., 1986. 3. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа. – К.: Факт, 2007. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / Ред. Волков А. та ін. – Чернівці, 2001. 5. Лукач, Георг. Теория романа (Опыт историко-философского исследования форм большой эпики). – Режим доступу: royallib.com/book/lukach_georg/teoriya_romana_.html 6. Watt Ian. The Rise of the Novel: Studies in Defoe, Richardson and Fielding; University of California Press, 2001.	Теми рефератів: 1. Поняття «роман» в західноєвропейській літературі та літературознавстві. 2. Роман в контексті історії західноєвропейської літератури. 3. Поняття «novel» і «romance» в англомовному літературознавстві. 4. Німецькі теорії роману.	
4 / 2019 / 2 год.	Теорія роману М. Бахтіна.	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	
5 / 2019 / 6 год.	Тема 3. Художні тенденції розвитку малих прозових жанрів у західноєвропейських літературах XVIII – XIX століть.	лекція	1. Барт Р. S/Z / Пер. с фр. Г.К. Косикова и В.П. Мурат. – М., 1994. 2. Бент, Марк. Немецкая романтическая новелла: Генезис, эволюция, типология. – Режим	Теми рефератів 1. Німецька романтична новела. 2. Еволюція французької	

	Німецька романтична новела. Еволюція французької новели в XIX столітті. Англійська новела кінця XIX століття. Жанр новели в історії літератури США. Бальзак, Оноре де. Сарразин в інтерпретації Ролана Барта.		доступу: http://danshorin.com/liter/bent1.html 3.Денисюк І.О. Розвиток української малої прози XIX - поч. XX ст. - К., 1981. 4.Эйхенбаум Б.М. О Генри и теория новеллы. – Режим доступа: http://royallib.com/book/b_m_eyhenbaum/ogenri_i_t_eoriya_novelli.html	новели в XIX столітті. 3.Англійська новела кінця XIX століття. 4.Жанр новели в історії літератури США.	
6 / 2019 / 2 год.	Бальзак, Оноре де. Сарразин в інтерпретації Ролана Барта	практичне заняття		Підготуватись до обговорення	
7 / 2019 / 6 год.	Тема 4. Малі прозові жанри в літературі XX століття. Модифікації та мобільність малих форм у XX столітті. Французька новела XX століття. Художня есеїстика Х.Л. Борхеса. Модерністична новела. Феміністична мала проза С. де Бовуар.	лекція	1.Бовуар, Сімона де. Друга стаття. – К.: Основи, 1994. 2.Шкловский В. О теории прозы. – М., 1982. 3.Manguel, Alberto. With Borges. – Telegram Books, 2006.	Теми рефератів 1.Модифікації та мобільність малих форм у XX столітті. 2. Французька новела XX століття. 3.Художня есеїстика Х.Л. Борхеса.	
8 / 2019 / 2 год.	Модерністична новела	практичне заняття.		Підготуватись до обговорення	
9 / 2019 / 2 год.	Феміністична мала проза С. де Бовуар	практичне заняття.		Підготуватись до обговорення	
10 / 2019 / 6 год.	Тема 5. Загальні тенденції розвитку жанру роману в Новий час. Основні етапи розвитку роману XVIII – XIX століть. Роман виховання. Жанрові модифікації роману XIX століття. Наративні стратегії в романі Л. Стерна «Життя та думки	лекція	1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Худож. лит., 1975. 2. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Худож. лит., 1975. 3. Лотман Ю.М. Структура художественного текста. // Лотман Ю.М. Об искусстве. – СПб., 1998.	Теми рефератів 1. Основні етапи розвитку роману XVIII – XIX століть. 2.Роман виховання. 3.Жанрові модифікації роману XIX століття.	

	Трістрама Шенді, джетельмена».				
11 /2019 / 2 год.	Наративні стратегії в романі Л. Стерна «Життя та думки Трістрама Шенді, джетельмена»	практичне заняття			Підготуватись до обговорення
12 / 2019 / 6 год.	Тема 6. Роман у ХХ столітті. Роман і модернізм. Постмодерністичний роман. Мультикультурний роман США.	лекція	1. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. – М.: Худож. лит., 1975. 2. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М.: Худож. лит., 1975. 3. Бутенина Е. Мультикультурный роман США. – Litres, 2015. 4. Bradbury, Malcolm. Possibilities: Essays on the State of the Novel Ox.,N.Y.: Oxford Unityversity Press, 1973. 5. Wilson, Angus. Diversity and Depth in Fiction (ed.by Kerry Sweeney). – L. 1983. 6. Barton, Simon. Visual Devices in Contemporary Prose Fiction: Gaps, Gestures, Images. – Springer, 2016.	Теми рефератів 1. Роман і модернізм. 2.Постмодерністичний роман. 3.Мультикультурний роман США.	
13 / 2019 / 2 год.	Інтелектуальний роман ХХ століття	практичне заняття			Підготуватись до обговорення
14 / / 2 год.	«Ім'я троянди» У. Еко: інтертекстуальність і проблема інтерпретації	практичне заняття			Підготуватись до обговорення